

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Ted Rylander

Sammanträdesdatum
2025-01-29

Beteckning
Dnr: 24RS11359

Er beteckning:
S2024/01892

Regeringskansliet, Socialdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Region Örebro läns svar på remiss - Tiotandvård - ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård (SOU 2024:70)

Region Örebro län är i stort positivt till förslagen i remissen om att äldre personer får en ekonomisk lättnad då de idag, ofta av kostnadsskäl, avstår tandvård i högre utsträckning än andra vuxna. Region Örebro län är även positivt till förlängning av perioden för ATB (allmänt tandvårdsbidrag) och till en höjning och förlängning av STB (särskilt tandvårdsbidrag).

Region Örebro län har dock ett antal synpunkter som härnedan följer rubriceringarna i Sammanfattning, sid 21–38.

Uppdraget om ett förstärkt högkostnadsskydd (sid 23–28)

Patienten ska betala 10 procent av referenspriset... (sid 23).

Region Örebro län har följande synpunkter:

Referenspriser måste motsvara faktiska kostnader. Vårdgivare tvingas annars kompensera genom att höja andra priser eller införa egna tilläggsåtgärder, vilket kan få negativ påverkan på andra patientgrupper. Tilläggsåtgärder rapporteras inte heller till Försäkringskassan vilket i statistiken ger en skev bild av att referenspriser ligger på en rimlig nivå.

En rörelsemarginal krävs för att möjliggöra utveckling, nyinvesteringar och kompetenshöjningar som säkrar en jämlik, god, tillgänglig och säker tandvård.

Risk finns för att privata vårdgivare ställer sig utanför tandvårdsförsäkringen med egen prislista. Patienter med begränsade val hamnar då i växande vårdköer till vårdgivare som redan idag har svårt att möta befolkningens behov.

Beakta även att patienter som omfattas av regionens tandvårdsstöd, Nödvändig tandvård, kan komma att välja att utföra exempelvis fast- och implantatstött protetik inom Tiotandvård där det blir billigare.

Tandvårdsstödspatienter bedöms bli en attraktiv grupp då vårdgivaren får en högre ersättning. Detta främjar inte behovsstyrd jämlik tandvård.

Prisregleringen innebär kraftigt pressade priser på tandteknik och ökad risk för att små tandtekniska laboratorier försvinner. Import av billigare tjänster och produkter från länder utanför EU, med andra produktionskrav, förväntas öka. Efterfrågan på högkvalitativa medicintekniska produkter riskerar minska till förmån för billigare kopior, vilket kan ge försämrade kliniska resultat, tillkommande behandlingar och ökade kostnader för både stat och patienter.

Region Örebro län anser för övrigt att en åldersstyrning inte innebär att patienter med störst behov får mer tillgång och billigare tandvård.

Region Örebro län deltar gärna i vidare dialog med TLV och kan också vara behjälplig med framräkning av faktiska kostnader för åtgärder.

Ett kommuntypstillägg ska ges för Tiotandvård (sid 24).

Region Örebro län har följande synpunkter:

Kommuntypstillägget har goda intentioner men bedöms inte lösa utmaningen med tillgång till tandvård i glesbygd. Det finns också risk för tandvårdsturism. Kompetensförsörjning och tillgång till tandvård är utmanande, framför allt där andelen äldre är stor. Förslaget bedöms leda till högre produktionskrav för en ekonomi i balans och då sannolikt ökad arbetsbelastning, stress och försämrad arbetsmiljö. Historiskt finns erfarenhet av att stramare regler kring etableringsrätt och prisreglering kan leda till kompetensflykt. Bevakning krävs gällande hur detta kommer påverka vårdgivarna.

Tiotandvård ska omfatta tandvårdsbehandling av sjukdom och smärta, reparativ vård samt rehabiliterande och habiliterande vård... (sid 23).

Region Örebro län har följande synpunkter:

Förslagets fokus på sjukdomsbehandlande och reparativa åtgärder är inte i linje med tandvårdens förebyggande ansats. En förändring i synen på tandvård kan få konsekvenser för många grupper och leda till sämre munhälsa. Undersökande och sjukdomsförebyggande åtgärder bör ingå i Tiotandvården.

Risk finns för att behandlingar för patienter 67 år och äldre förskjuts till mer omfattande. Det kan leda till undanträngning av andra grupper. Att patienter redan nu avstår och avvaktar denna reform kommer också påverka munhälsan. Ett förväntat uppskjutande av behandlingar leder till osäkerhet och nedgång i efterfrågan vilket också skapar en långvarig instabilitet i tandtekniksektorn.

Försäkringskassan och TLV ska ges i uppdrag att förbereda... (sid 26).

Region Örebro län anser det centralt att alla tekniska lösningar hos Försäkringskassan är klara innan reformen införs, annars blir det för stor verksamhetspåverkan.

Uppdraget om anpassningar i övriga delar av det statliga tandvårdsstödet (sid 28-31)**Skyldighet att ta emot ersättningsberättigade patienter och prioritera patienter efter behov (sid 28).**

Innebär detta att det inte går att neka patienter som omfattas av Tiotandvård?
En ändring i Tandvårdslagen krävs då för att skyldigheten ska bli skarp.

Försäkringskassan ska ges utökade förutsättningar att avansluta vårdgivare (sid 31).

Förslaget bör även innefatta de regionfinansierade tandvårdsstöden.

Giltighetsperioden för ATB ska förlängas till tre år och åldersgränsen för förhöjt ATB ska höjas till 67 år (sid 31).

Region Örebro län undrar hur behoven ska mätas. Det finns stora utmaningar i att tandvården inte har hälso- och sjukvårdens behovsprincip och hur detta påverkar möjligheter att säga nej till vissa åldersgrupper.

Uppdraget om särregler för bland annat asylsökande (sid 31-36)**Utredningens analys och förslag i korthet (sid 31)**

Region Örebro län ställer sig inte bakom förslaget. Gömda och papperslösa kommer fortsättningsvis behöva akut tandvård som inte kan anstå utan att ge sig till känna via Socialtjänsten. Kostnaden kommer drabba verksamheten om inte regionerna ersätts för kostnaderna.

För Region Örebro län

Andreas Svahn
Regionstyrelsens ordförande

Rickard Simonsson
Regiondirektör